

АНОТАЦІЯ
навчальної дисципліни

«Соціальна робота в сфері зайнятості та соціального забезпечення»

(ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА)

Опис дисципліни

Кількість кредитів – 3

Загальна кількість годин – 90 год.

Семестр – 8-й

Лекції – 20 год.

Практичні, семінарські – 20 год.

Самостійна робота – 50 год.

Вид підсумкового контролю – залік.

Керівник курсу: Танчак Ярина Андріївна, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, кандидат економічних наук.

Анотація дисципліни: Дисципліна є *вибірковою* складовою навчального плану.

Курс «Соціальна робота в сфері зайнятості та соціального забезпечення» призначено для здобувачів першого бакалаврського рівня четвертого року денної та заочної форми навчання. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: форми, методи соціальної роботи у сфері зайнятості; соціальні механізми регулювання трудових відносин у сфері зайнятості та ринку праці, чинники їх деформації та соціальні технології оптимізації; діяльність соціальних служб, установ та організацій щодо соціального захисту та підтримки працездатного населення у сфері зайнятості.

Метою курсу викладання навчальної дисципліни є: формування у майбутніх соціальних працівників цілісного теоретичного та практичного уявлення про зайнятість населення і способів її регулювання; підтримки та соціального захисту у сфері зайнятості та на ринку праці; оволодіння знаннями та технологіями здійснення соціальної роботи у цій сфері.

Завдання курсу:

- означити чинники проблем на ринку праці;
- розкрити сутність сучасних теорій зайнятості;
- ознайомити студентів з сучасними технологіями соціальної роботи у сфері зайнятості та формувати уміння їх використовувати у майбутній професійній діяльності;
- ознайомити майбутніх фахівців з напрямками роботи державних центрів зайнятості та соціальних установ щодо сприяння працевлаштуванню та ефективній зайнятості;
- розкрити роль фахівця соціальної сфери у подоланні безробіття та вирішенні проблем

соціально незахищених верств населення у сфері зайнятості.

Інтегральна компетентність:

- ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людині громадянина в Україні.
- ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

- ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
- ФК3 Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
- ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
- ФК5 Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.
- ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.
- ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
- ФК10 Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
- ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
- ФК12 Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.
- ФК13 Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.
- ФК20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб,

здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Теоретичні основи соціальної роботи у сфері зайнятості.

Тема 2. Теоретичні засади ринку праці.

Тема 3. Зайнятість населення та безробіття як соціально-економічні явища та предмет соціальної роботи.

Тема 4. Соціальний захист населення у сфері зайнятості.

Тема 5. Діяльність Державної служби зайнятості.

Тема 6. Технології соціальної роботи у сфері зайнятості.

Тема 7. Професійна орієнтація як сучасний інструмент соціальної роботи на ринку праці.

Тема 8. Соціальний захист та підтримка молоді на ринку праці.

Тема 9. Соціальний захист та підтримка з обмеженими можливостями на ринку праці.

Тема 10. Соціальний захист та підтримка жінок у сфері зайнятості.

Рекомендована література

Базова

1) Абашина О. В. Специфічні характеристики молоді як суб'єкта ринку праці. XIV Міжнародна наукова інтернет-конференція «Advanced technologies of science and education», 19-21 квіт. 2018 р. URL: <http://intkonf.org/kand-ekon-nauk-abashina-ov-spetsifichni-harakteristiki-molodi-yak-subekta-rinku-pratsi/> (дата звернення: 5.02.2022).

2) Вступ до соціальної роботи : навч. посіб. / Т. В. Семигіна [та ін.] ; ред. Т. В. Семигіна, І. І. Мигович. Київ : Академвидав, 2005. 303 с.

3) Економіка праці і соціально-трудові відносини : навч.-наоч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за наук. ред. А.Г. Бабенка. Дніпропетровськ : Дніпропетров. держ. фінан. акад., 2011. 268 с.

4) Зайнятість, праця та соціальний захист населення: вітчизняний та зарубіжний досвід / за ред. Т. М. Кір'ян. Київ, 2017. 245 с.

5) Єдина технологія обслуговування незайнятого населення в Центрах зайнятості України / [Л. Ляміна та ін.]. Київ : Ін-т підготовки кадрів держ. служби зайнятості, 2000. 300 с.

6) Капська А. Й. Соціальна робота : навч. посіб. Київ : Слово, 2011. 400 с.

7) Лукашевич М. П., Мигович І. І. Теорія і методика соціальної роботи : навч. посіб. Київ : МАУП, 2003. 168 с.

8) Скуратівський В. А., Палій О. М. Основи соціальної політики : навч. посіб. / Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ : МАУП, 2002. 200 с.

9) Сирота І. М. Право соціального забезпечення в Україні : підручник. Харків : Одісей, 2017. 408 с.

10) Соціальна робота у сфері зайнятості населення : навч. посіб. для студентів спец. соц. робота / [В. В. Харабет та ін.] за ред. В. В. Харабет, А. І. Андрущенко, В. М. Ніколаєвського. Маріуполь : Новий світ, 2012. 568 с.

11). Тюття Л. Т., Іванова І. Б. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. І доп. Київ : Знання, 2008. 574 с.

Додаткова література:

Законодавство України

12) Про зайнятість населення : Закон України від 1.05.1991 року № 803-ХІІ.

13) Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 2.03.2000 р. № 1533-ІІІ.

14) Положення про державну службу зайнятості : Постанова Кабінет Міністрів України від 24.06.1991 р. № 47.

15) Положення про порядок реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, а також умови надання матеріальної допомоги в період професійної підготовки та перепідготовки : Постанова Кабінет Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578.

16) Про затвердження положень щодо застосування Закону України «Про зайнятість населення» : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.04.1998 р. № 578. Урядовий кур'єр. 1998. 7 трав.

17) Про затвердження Положення про професійну орієнтацію молоді, яка навчається : Наказ Мін-ва Освіти України, Мін-ва праці України, Мін-ва у справах молоді і спорту України № 5 9/30/1526 від 02.06.95 р. Інформаційний збірник Міністерства освіти України. Київ, 1995. № 15. С. 2-7.

18) Про затвердження Типового положення про Молодіжний центр праці : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.01.2001 р. № 40. Урядовий кур'єр. 2001. 14 лют. С. 4-14.

19) Соціальна робота в Україні: теорія та практика : посіб. для підвищення кваліфікації працівників центрів соціальних служб для молоді. Ч. 3 : Теоретичні засади та основні напрямки інформаційних технологій соціальної роботи / М. Г. Братасюк [та ін.] / за заг. ред. А. Я. Ходорчук. Київ : ДЦСМ, 2002. 172 с.

20) Соціальна робота: Хрестоматія. Кн. 3. / В. П. Андрущенко [та ін.]. Київ : ДЦССМ, 2001. 396 с.

21) Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник / [А. М. Колот та ін.] ; за ред. А. М. Колота. Київ : КНЕУ, 2009. 711 с.

- 22) Маршавін Ю. М., Маршавін Д. Ю., Ляміна Л. Є., Фокас Л. М. Єдина технологія надання соціальних послуг центрами зайнятості України (удосконалена) : наук.-дослід. робота. Київ, 2010. 485 с.
- 23) Курс лекцій за функціональною складовою підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів державної служби зайнятості / за заг. ред. В. Г. Федоренка. Київ : ІПК ДСЗУ, 2013. 310 с.
- 24) Професія. Кар'єра. Успіх: впровадження методики профорієнтації для дітей старшого шкільного віку : метод. посіб. / авт.-упоряд. Т. Л. Лях [та ін.] ; за заг. ред. Т. П. Цюман. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : Основа-Принт, 2013. 184 с.
- 25) Єдина технологія обслуговування незайнятого населення в центрах зайнятості України /Ю. Маршавін [та ін.]. Київ : ІПК ДСЗУ, 2000. 300 с.
- 26) Методичні рекомендації щодо надання центрами зайнятості соціальних послуг роботодавцям / Ю. Маршавін [та ін.]. Київ : ІПК ДСЗУ, 2004. 56 с.
- 27). Мельниченко Т. С. Підвищення ефективності роботи центру зайнятості в умовах впровадження новітніх технологій. Бюлетень ІПК ДСЗУ. 2004. № 1. С. 40.
- 28) Методичні рекомендації з організації зайнятості щодо забезпечення гендерної рівності / Державний центр зайнятості. Київ : Лтава Лізинг, 2004. 32 с.
- 29) Сприяння особам з інвалідністю у пошуках зайнятості : посіб. для тренерів-працівників служб зайнятості / ред. В. І. Костиця ; пер. з англ. А. П. Крупи, Л. В. Савчук. Київ : Міленіум, 2004. 156 с.
- 30) Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : конспект лекцій. Київ : МАУП, 2006. 120 с.

Інтернет-ресурси:

- 31) Демографічна та соціальна статистика / Ринок праці / Зайнятість та безробіття. Держстат України : сайт. 1998-2021. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/rp.htm (дата звернення: 6.02.2022).
- 32) Електронний репозитарій ЛНУ : сайт. URL: <http://dspace.lnulibrary.lviv.ua/> (дата звернення: 6.02.2022).
- 33) Наукова бібліотека ЛНУ : сайт. URL: <https://lnulibrary.lviv.ua/en/about-us-en/> (дата звернення: 6.02.2022).
- 34) Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>